

VIIMASED ÕPETUSED PELLAS

ESMASPÄEVA, 6. märtsi hilisõhtul saabus Jeesus koos kümne apostliga Pella laagrisse. Jeesus viibis seal viimast nädalat ja õpetas rahvahulki ning apostleid eriti innukalt. Igal pärastlõunal jutlustas ta rahvale, õhtuti vastas apostlite ning mõnede laagris elavate edasijõudnud jüngrite küsimustele.

² Teade Laatsaruse elluäratamisest oli jõudnud laagrisse kaks päeva enne Meistri saabumist ja kõik kokkutulnud olid elevel. Pärast viie tuhande toitmist polnud juhtunud midagi, mis oleks inimeste kujutlusvõimet sedavõrd ergutanud. Seepärast otsustas Jeesus taevariigi avaliku jutlustamise teise etapi kulmineerudes õpetada ühe lühikese nädala Pellas ja seejärel alustada Lõuna-Pereas ringreisi, mis viis Jeruusalemmas toimunud viimaste traagiliste sündmusteni.

³ ¶ Variserid ja ülempreestrid olid oma süüdistustele lõplikku kuju andmas. Nad esitasid Meistri õpetustele järgmised vastuväited:

⁴ 1. ta on tõlnerite ja patuste sõber, kes võtab jumalakartmatuid vastu ja isegi einestab nendega;

⁵ 2. ta on pühaduseteotaja, kes nimetab Jumalat oma Isaks ja peab end Jumalaga võrdseks;

⁶ 3. ta on seaduserikkuja, kes ravib sabbatipäeval haigusi ja astub paljudel muudel viisidel Iisraeli pühast seadusest üle;

⁷ 4. ta on kuraditega liidus ja teeb kuradivürst Peltsebuli väega näilisi imetegusid.

1. MÕISTUJUTT KADUNUD POJAST

¹ Neljapäeva õhtul rääkis Jeesus rahvale teemal „Pääsemise arm”. Sel jutlusel jutustas ta veel kord lugu kadunud lambast ja kadunud mündist, samuti oma lemmik-mõistujuttu kadunud pojast. Jeesus lausus:

² ¶ „Prohvetid Saamuelist Johanneseni on manitsenud teid Jumalat otsima — tõde otsima. Nad on alati öelnud: „Otsige Issandat, kuni teda võib leida”. Ja kõiki neid õpetusi tuleks võtta südamega. Aga mina olen tulnud teile ütleva, et samal ajal, kui teie püüate leida Jumalat, püüab Jumal leida teid. Olen teile korduvalt rääkinud lugu heast karjast, kes jättis üheksakümmend üheksa lammast aedikusse ning läks ise otsima ühte kadunud lammast; kui ta eksinud lamba leidis, tõstis ta selle õlale ning kandis hellalt tarasse tagasi. Te mäletate, et eksinud lamba tarandikku tagasi toonud, kutsus hea karjane oma sõbrad kokku, et nemadki rõõmustaksid koos temaga kadunud lamba leidmise üle. Ma ütlen teile taas, et ühe kahetseva patuse üle tuntakse taevas rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õiglasel üle, kellel pole kahetseda vaja. Tõsiasi, et hinged on kadunud, üksnes suurendab taevase Isa huvi. Ma olen tulnud siia maailma oma Isa käsku täitma ja Inimese

Poja kohta on õigesti öeldud, et ta on tõlnerite ja patuste sõber.

³ Teile on õpetatud, et jumalik heakskiit saabub pärast meelearandust kõigi teie ohverduste ja patukahetsuste tulemusena, ent mina kinnitan teile, et Isa võtab teid vastu juba enne kahetsemist ning saadab Poja koos kaaslastega teid otsima ja rõõmuga enda juurde tarasse, pojaseisuse ja vaimse edenemise taevariiki tooma. Te olete kõik nagu eksinud lambad — mina olen tulnud kadunuid otsima ja päästma.

⁴ Te peaksite mäletama ka lugu naisest, kes lasi kümnest hõbemündist kaelakee teha, kuid kaotas ühe hõbemündi. Ta süütas lambi, pühkis kogu maja hoolikalt puhtaks ja jätkas otsimist, kuni kadunud hõbemündi leidis. Niipea, kui ta oli kadunud mündi leidnud, kutsus ta kokku naabrid ja sõbrad, öeldes: „Rõõmustage koos minuga, sest ma olen kadunud mündi leidnud.” Nii kordan ma taas, et taevainglid rõõmustavad alati iga kahetseva patuse üle, kes pöördub Isa aedikusse tagasi. Ma tahan teile selle looga toonitada, et Isa ja ta Poeg lähevad eksinuid *otsima* ning selles otsingus rakendame me kõiki mõjutusviise, mis võivad aidata kaasa meie usinatele jõupingutustele eksinute ja päästmist vajavate leidmiseks. Ning ehkki Inimese Poeg läheb välja kõnnumaale eksinud lambaid otsima, otsib ta ühtlasi majas kaduma läinud münti. Lambad eksivad tahtmatult, münti katab aga aegade tolm ja seda varjavad inimeste kogutud asjad.

⁵ Ning nüüd tahaksin ma teile rääkida loo jõuka talupidaja mõtlematust pojast, kes lahkus *omal soovil* isamajast võõrale maale, kus tal tuli raskeid katsumusi taluda. Nagu mäletate, eksis lammas tahtmatult, ent see noormees lahkus kodunt ettekavatsetult. Lugu oli järgmine:

⁶ ¶ Ühel mehel oli kaks poega; noorem oli kerge-meelne ja muretu, ta otsis alati lõbustusi ja hiilis kohustustest kõrvale, vanem aga tõsine, tasakaalukas, töökas ja kohusetundlik. Vennad ei saanud omavahel hästi läbi, vaid tülitsevad ja näaklesid kogu aeg. Noorem vend oli rõõmsameelne ja elav, kuid laisk, tema peale ei saanud kindel olla; vanem poeg oli tubli ja töökas, aga enesekeskne, tõre ja ninakas. Nooremale pojale meeldis lõbutseda, kuid ta hoidis tööst kõrvale; vanem pühen- das end tööle ja lõbutses harva. Nende kooselu muutus nii ebameeldivaks, et noorem poeg läks isa juurde ja ütles: „Isa, anna mulle kolmandik oma varast, mis minu omaks saaks, ja luba mul minna laia maailma õnne otsima.” Ja kui isa seda palvet kuulis, jagas ta oma vara osadeks ning andis noormehele tema osa kätte, sest teadis, kui õnnetuna poeg end kodus vanema venna seltsis tunneb.

⁷ Mõne nädala pärast võttis noormees kogu oma raha ja asus reisile kaugele maale ning et ta ei leidnud

mingit tulusat tegevusala, mis oleks olnud samas ka meeldiv, prassis peagi kogu oma päranduse maha. Kui kogu raha oli kulutatud, saabus sellele maale pikaajaline näljahäda ning noormees sattus vaesusse. Olles näljas ja suures kitsi kuses, leidis ta tööd ühe tolle riigi kodaniku juures, kes saatis ta väljale sigu söötma. Noormees oleks meeeldi söönud ka ise koori, mida sigadele söötis, kuid talle ei antud midagi.

⁸ Ühel päeval, tundes suurt nälga, ütles ta endale: „Kui paljudel minu isa palgatöölistel on piisavalt ja isegi ülearu leiba, kuna mina suren nälga, söötes võõral maal sigu! Tõusen ja lähen oma isa juurde ja sõnan talle: „Isa, ma olen patustanud taeva ja sinu ees. Ma ei ole enam väärt, et mind sinu pojaks hüütaks, ole ainult nõus mind oma palgaliseks teenriks võtma.”” Kui noormees oli sellele otsusele jõudnud, tõusis ta ja asus teele isakodu poole.

⁹ Isa oli poja pärast palju kurvastanud, ta oli oma mõtlematust, kuid rõõmsameelsest pojast puudust tundnud. Isa armastas seda poega ja oli kogu aeg oodanud tema tagasitulekut, nii et päeval, mil poeg kodule lähenes, nägi isa teda juba kaugelt. Armastavast kaastundest liigutatuna jooksis ta pojale vastu ning embas ja suudles teda südamlilikult tervitades. Kui nad olid sel moel kohtunud, vaatas poeg oma isa pisarais silmadesse ja ütles: „Isa, ma olen patustanud taeva ja sinu ees, ma pole enam väärt, et mind pojaks kutsutaks...” Ent noormees ei saanud oma ülestunnistust lõpetada, sest ülimalt rõõmus isa ütles selleks ajaks kohale jooksnud sulastele: „Tooge ruttu tema parim kuub, mille ma olen alles hoidnud, pange see talle selga, torgake pojasõrmus tema sõrme ning andke talle jalga sandaalid.”

¹⁰ Ja kui õnnelik isa oli väsinud noormehe, kelle jalad valutasi, majja viinud, hüüdis ta sulastele: „Tooge ja tapke nuumvasikas, söögem ja lõbutsegem, sest see on poeg, kes on surnuist ellu ärganud: ta oli kadunud, kuid on nüüd leitud.” Ja kõik kogunesid isa ümber koos temaga poja tagasituleku üle rõõmustama.

¹¹ Kui pidu oli käimas, jõudis põllult päevatöölt koju vanem poeg, majale lähenedes kuulis ta pilliheliseid ning tantsusamme. Ta läks tagaukse juurde, kutsus ühe sulase lähemale ja päris, miks seda pidu peetakse. Ja sulane vastas: „Sinu kaua eemal viibinud vend tuli koju ja su isa tappis nuumvasika, et oma poja elavana tagasituleku üle rõõmustada. Tule sisse, et saaksid ka oma venda tervitada ja teda oma isa majja vastu võtta.”

¹² Vanem vend oli aga seda kuuldes nii vihane ja solvunud, et ei tahtnud majja sisenedagi. Kui isa kuulis, et poeg ei taha nooremata venda tervitada, läks ta välja poega paluma. Vanem poeg aga ei andnud isa veenmisele järele. Ta vastas isale: „Ma olen sind aastaid teeninud ega ole kunagi sinu käsust üle astunud, ent sina ei ole andnud mulle kunagi kitsetallegi, et ma võiksin oma sõpradega pidutseda. Jäin siia, et sinu eest kõik need aastad hoolitseda, aga sina pole kunagi mu ustava teenistuse üle rõõmustanud. Kui aga naaseb koju

see poeg, kes on su vara koos hooradega ära raisanud, kiirustad sa tapma nuumvasikat ja tema pärast pidutsema.”

¹³ Et isa armastas siiralt oma mõlemat last, püüdis ta vanemat poega lepitada: „Aga mu poeg, sina oled alati minu juures ja kõik, mis minu, on sinu oma. Sa oleksid võinud igal ajal kitsetalle saada, kui oleksid vaid kutsunud sõpru endaga pidutsema. Kuid nüüd oleks sul igati kohane koos minuga rõõmustada ja pidutseda oma venna tagasituleku pärast. Mõttele selle peale, mu poeg, et su vend kadus ja on nüüd leitud ning elusalt meie juurde tagasi tulnud!”

¹⁴ ¶ See oli üks liigutavamaid ja mõjuvamaid mõistujutte, mis Jeesus oma kuulajatele kunagi oli rääkinud Isa valmisolekust võtta vastu kõik, kes soovivad taevariiki astuda.

¹⁵ Jeesuse jaoks oli väga tähtis jutustada need kolm lugu korraga. Looga eksinud lambast tahtis ta näidata, et kui inimene eksib tahtmatult oma eluteelt kõrvale, paneb Isa *eksinut* tähele ja läheb koos oma Poegadega, karja tõeliste karjastega, kadunud lammast otsima. Seejärel rääkis ta tavaliselt loo majas kadunud mündist, et näidata, kui põhjalikult toimub kõigi segadusse ja hämmeldusse sattunute või muidu elu aineliste murede ja külgede pärast vaimupimeduses viibijate jumalik *otsimine*. Kolmandaks rääkis ta mõistujutu kadunud pojast, tagasipöörduvad pillaja vastuvõtmisest, et näidata, kui jäägitult kadunud poeg oma Isa majja ja südamesse *tagasi võetakse*.

¹⁶ Jeesus rääkis oma õpetamisaastatel lugu pillajast pojast palju kordi ikka ja jälle. See mõistujutt ja lugu halastajast samaaria mehest olid tema lemmikvahendid Isa armastuse ja inimeste ligimesearmastuse õpetamiseks.

2. MÕISTUJUTT KAVALAST MAJAPIDAJAST

¹ Ühel õhtul küsis seloot Siimon Jeesuse ühe väite kohta: „Meister, mida sa mõtlesid, kui täna ütlesid, et paljud maailma lapsed on oma põlvkonnas targemad kui taevariigi lapsed, sest nad oskavad sõbrustada ülekohtuse mammonaga?” Jeesus vastas:

² ¶ „Mõni teist oskas enne taevariiki astumist oma äripartneritega väga kavalasti toime tulla. Ehkki olite mõnikord ebaõiglasid ja sageli ebaausad, olite siiski ettenägelikud ja -vaatlikud, sest pidasite äriasjus silmas ainult oma praegusi huvisid ja tulevast turvalisust. Te peaksite ka nüüd taevariigis oma elu selliselt korraldama, et oleksite praegu rõõmsad ja kindlustaksite endale tulevased rõõmud taevasse kogutud vara näol. Kui te taotlesite nii usinalt oma kasu iseennast teenides, miks olla siis vähem hoolikas taevariigile hingi juurde võites nüüd, mil olete inimeste vennaskonna teenijad ja Jumala majapidajad?”

³ Võib-olla on teile kõigile õpetlik kuulda lugu ühest rikkast mehest, kellel oli kaval, kuid ebaaus majapidaja. See majapidaja oli pitsitanud oma isanda kliente, et

ise kasu saada, ja koguni oma isanda enda vara ära rai-
sanud. Kui see kõik lõpuks isanda kõrvu ulatus, kutsus
too majapidaja enda juurde ja küsis, mida need kuul-
dused tähendavad, ning nõudis, et ta oma tööst ko-
he aru annaks ja valmistuks asjaajamist kellelegi teisele
loovutama.

⁴ Ebaustav majapidaja aga mõtles endamisi: „Mida
ma tegema hakkan, kui majapidaja koha kaotan? Maad
kaevata ma ei jaksa, kerjata häbenen. Ma tean, mida
teha, et mind kõigi oma isanda äripartnerite majades
rõõmuga tervitatakse pärast seda, kui oma majapidaja-
tööst vabanen.” Ta kutsus ükshaaval kohale kõik isan-
da võlgnikud ja küsis esimeselt: „Kui palju sa võlgned
mu isandale?” Too vastas: „Sada mõõtu õli.” Seepeale
ütles majapidaja: „Võta oma vahatahvel, istu ruttu siia
ja muuda see viiekümneks.” Siis küsis ta teiselt võlg-
nikult: „Kui palju sina võlgned?” Ja see vastas: „Sada
mõõtu vilja.” Majapidaja käskis: „Võta oma võlakiri ja
kirjuta sinna kaheksakümmend.” Ning ta tegi sama ka
paljude teiste võlgnikega. Nii püüdis ebaaus majapida-
ja võita endale sõpru ajaks, mil ta ametist vabastatakse.
Ja kui ta isand selle hiljem avastas, oli temagi sunnitud
tunnistama, et ebaustav majapidaja oli kõigele vaata-
mata püüdnud end targasti tulevaste häda- ja õnnetu-
seagade vastu kindlustada.

⁵ Nii ilmutavad selle maailma pojad vahel tulevi-
kuks valmistudes rohkem tarkust kui valguselapsed.
Ma ütlen teile, kes te soovite taevas vara omandada:
õppige neilt, kes sõbrustavad ülekohtuse mammonaga,
ja elage oma elu, luues igavest sõprust õiglusejõudude-
ga, et teid maise elu lõppedes igavestesse asupaikadesse
rõõmuga vastu võetaks.

⁶ Ma kinnitan teile, et see, kes on ustav väheses, on
ustav ka paljus, samas see, kes on ülekohtune väheses,
on ülekohtune ka paljus. Kui te pole ilmutanud ette-
näge likkust ja ausust selles maailmas, kuidas võite ol-
la ustavad ja hoolikad siis, kui teile usaldatakse taeva-
riigi tõeliste rikkuste majandamine? Kes oleks nii ru-
mal, et annaks teie kätte suure varanduse, kui te pole
olnud head majapidajad ja ustavad pankurid ega ole
teiste suhtes ustavalt toiminud?

⁷ Ning ma kinnitan taas, et mitte keegi ei või tee-
nida kaht isandat: ta kas vihkab üht ja armastab teist
või pooldab üht ja põlgab teist. Ei saa korraga teenida
Jumalat ja mammonat.”

⁸ ¶ Kui kohalviibinud variserid seda kuulsid, hakka-
sid nad teda pilkama ja halvustama, sest olid pühendu-
nud rikkuste kogumisele. Need ebasõbralikud kuula-
jad püüdsid tõmmata Jeesust tulututesse vaidlustesse,
kuid too keeldus oma vaenlastega väitlemast. Variserid
hakkasid omavahel nääklema ja nende valjude häälte
peale tulid ümbruskonnast kohale paljud laagrielani-
kud ning kõik hakkasid omavahel vaidlema, Jeesus aga
eemaldus ja läks oma telki ööd veetma.

3. RIKAS MEES JA KERJUS

¹ Kui koosolek liiga lärmakaks muutus, tõusis Si-
mon Peetrus ja võttis juhtimise enda kätte, öeldes:
„Mehed-vennad, niimoodi ei sobi omavahel vaielda.
Meister ütles, mis tal öelda oli, teil oleks õigem tema
sõnade üle järele mõelda. Ta ei kuulutanud teile min-
git uut õpetust. Kas te ei tea nasarlaste allegoorilist jut-
tu rikkast mehest ja kerjusest? Mõned meist on kuul-
nud, kuidas Ristija Johannes ise müristas seda hoiata-
vat mõistujuttu nende peale, kes armastavad rikkust ja
ihkavad ebaausalt jõukaks saada. Ning ehkki see vana
mõistujutt pole kooskõlas meie evangeeliumiga, oleks
teil kõigil kasulik selle õpetust silmas pidada, kuni vii-
maks taevariigi uuest valgusest aru saate. Johannese lu-
gu oli selline:

² Elas kord rikas mees Dives, kes kandis purpurseid
ja peenest linasest riidest rõivaid ning pidutses päe-
vast päeva rõõmsasti. Aga kerjus Laatsarus oli maas
selle rikka mehe värava ees, nahk kaetud vermetega, ja
soovis saada söögiks rikka mehe laualt langevaid palu-
kesi; jah, isegi koerad käisid tema vermeid lakkumas.
Ning juhtus, et kerjus suri ja inglid kandsid ta Abra-
hami rüppe puhkama. Peagi aga suri see rikas mees
ja ta maeti suure toreduse ning kuningliku hiilguse-
ga. Kui rikas mees oli sellest maailmast lahkunud, är-
kas ta Hadeses. Leides end piinades, tõstis ta silmad ja
nägi eemal Aabrahami ja tema rüpes Laatsarust. Di-
ves hüüdis valjusti: „Isa Aabraham, halasta minu pea-
le ja saada Laatsarus siia, et ta kastaks oma sõrmeotsa
vette ja jahutaks mu keelt, sest mu karistus valmistab
mulle suurt piina.” Aabraham aga vastas: „Mu poeg,
tuleta meelde, kuidas sa nautisid oma elu ajal hüve-
sid, aga Laatsarus talus viletsust. Nüüd on kõik muu-
tunud, Laatsarust lohutatakse, sind piinatakse. Pealegi
on meie ja sinu vahel sügav kuristik, me ei pääse si-
nu juurde ega sina meie juurde.” Seda kuulnud, ütles
Dives Aabrahamile: „Sel juhul palun sind, et saadak-
sid Laatsaruse mu isakotta tagasi, sest mul on viis ven-
da ja ta võiks neid hoiatada sellesse piinapaika sattu-
mast.” Aabraham aga ütles: „Mu poeg, neil on Moo-
ses ja prohvetid, kuulaku neid.” Ja Dives vastas: „Ei, ei,
isa Aabraham! Kui keegi surnuist nende juurde läheks,
siis nad parandaksid meelt.” Seepeale ütles Aabraham:
„Kui nad ei kuula Mooset ega prohveteid, siis ei veena
neid ka see, kui keegi surnuist üles ärkaks!”

³ Kui Peetrus lõpetas nasarlaste vennaskonna iidse
mõistujutu rääkimise, oli rahvahulk juba rahunenud
ning Andreas tõusis ja saatis nad ööseks puhkama. Nii
apostlid kui ka jüngrid küsisid sageli Jeesuselt Dive-
se ja Laatsaruse loo kohta, kuid too ei nõustunud seda kom-
menteerima.

4. ISA JA TEMA TAEVARIIK

¹ Jeesus sattus alailma raskustesse, kui selgitas
apostlitele, et ehkki nad kuulutavad jumalariigi raja-
mist, *ei ole* taevane Isa kuningas. Ajal, mil Jeesus elas

maa peal ja õpetas inimesena, teadsid Urantia rahvad riigijuhtidena enamasti kuningaid ja keisreid, juudid aga olid juba ammu jumalariigi tulekut oodanud. Neil ja muudelgi põhjustel pidas Meister paremaks nimetada inimeste vaimset vennaskonda taevariigiks ja selle vennaskonna vaimset juhti *taevaseks Isaks*. Jeesus ei nimetanud oma Isa kunagi kuningaks. Omavahelistes jutuajamistes apostlitega nimetas ta end alati Inimese Pojaks ja nende vanemaks vennaks. Ta pidas kõiki oma poolehoidjaid inimkonna teenijateks ja taevariigi evangeeliumi sõnumitoojateks.

² Jeesus ei andnud apostlitele kunagi süsteemset õpetust taevase Isa isiksusest ja omadustest. Ta ei palunud kunagi inimestel oma Isasse uskuda, vaid pidas enesestmõistetavaks, et nad seda teevad. Jeesus ei laskunud kunagi selleni, et oleks hakanud Isa olemasolu tõestama. Kogu tema õpetus Isast keskendus kuulutamisele, et tema ja ta Isa on üks; et see, kes on näinud Poega, on näinud ka Isa; et Isa teab kõike nagu Poegki; et ainult Poeg tunneb Isa tõeliselt, ja nii ka see, kellele Poeg teda ilmutab; et see, kes tunneb Poega, tunneb ka Isa; et Isa oli saatnud ta maailma ilmutama nende ühist olemust ja näitama nende ühist tööd. Ta ei öelnud kunagi Isa kohta midagi muud. Ainult samaaria naisele Jaakobi allika ääres kuulutas ta: „Jumal on vaim.”

³ ¶ Te õpite Jeesuselt Jumala kohta, jälgides tema elu jumalikkust, mitte niivõrd tema õpetusi. Meistri elust võib igäüks leida just niisuguse arusaama Jumalast, mis vastab tema võimele tajuda vaimseid ja jumalikke reaalsusi, reaalseid ja igavesi tõdesid. Piiritletu ei või kunagi loota, et ta saab aru Lõpmatust teisiti kui sellisena, nagu Lõpmatu oli koondatud Jeesus Naatsaretlase inimelu piiritletud kogemusega aegruumi isiksusse.

⁴ Jeesus teadis hästi, et Jumalat võib tunda ainult tegeliku kogemuse kaudu, teda ei saa kunagi mõista pelgalt meelega antud õpetuse põhjal. Jeesus õpetas oma apostlitele, et ehkki nad ei suuda kunagi Jumalast täielikult aru saada, võivad nad päris kindlasti teda *tunda*, nii nagu nad tunnevad Inimese Poega. Te võite tunda Jumalat mitte Jeesuse sõnadest arusaamise, vaid Jeesuse tundmise kaudu sellisena, nagu ta oli. Jeesus *oligi* Jumala ilmutus.

⁵ ¶ Kui heebrea pühakirjade tsiteerimine välja arvata, nimetas Jeesus Jumalust ainult kahe nimega: Jumal ja Isa. Ja kui Meister oma Isa Jumalaks nimetas, kasutas ta tavaliselt heebreakeelset nime, mis väljendas Jumalat mitmuses (Kolmsust), mitte nime „Jahve”, millega väljendati arenenumat arusaama juutide hõimujumalast.

⁶ Jeesus ei nimetanud Isa kunagi kuningaks ja kahetses väga, et juutide lootus taastada kuningriik ja Johannese kuulutatud eelseisev kuningriik tingisid tema vaimse vennaskonna nimetamise taevariigiks. Kui mitte arvestada üht erandit — kuulutust, et „Jumal on vaim” —, ei viidanud Jeesus Jumalusele kunagi muul

viisil kui sõnadega, mis kirjeldasid tema isiklikku suhet Paradiisi Esimese Allika ja Keskmega.

⁷ Jeesus tähistas sõnaga „Jumal” Jumaluse *ideed* ja sõnaga „Isa” Jumala tundmise *kogemust*. Kui Jumalat tähistatakse sõnaga „Isa”, tuleb seda mõista võimalikult laias tähenduses. Sõna „Jumal” ei ole määratletav ning on seega lõputu arusaam Isast. Terminit „Isa” saab aga osaliselt määratleda, sellega võib tähistada inimlikku arusaama jumalikkusest Isast, nii nagu see inimesega tema sureliku eksistentsi ajal seondub.

⁸ Juutide jaoks oli Elohim jumalate Jumal, Jahve aga Iisraeli Jumal. Jeesus tunnistas Elohimi kontseptsiooni ja nimetas seda kõrgeimat olendirühma Jumalaks. Jahve kui rahva jumaluse arusaama asemel viis ta sisse idee Jumalast kui isast ning inimeste ülemaailmsest vendlusest. Ta ülendas kontseptsiooni Jahvest kui rahva jumalustatud Isast ideeks kõigi inimlaste Isast, iga uskuja jumalikkusest Isast. Ja ta õpetas, et universumite Jumal ja kõigi inimeste Isa on üks ja seesama Paradiisi Jumalus.

⁹ Jeesus ei väitnud kunagi, et ta on kehastunud Elohim (Jumal). Ta ei kuulutanud end kunagi Elohimi (Jumala) ilmutuseks maailmadele. Ta ei õpetanud kunagi, et see, kes on näinud teda, on näinud Elohimi (Jumalat). Ent ta kuulutas end Isa kehastunud ilmutuseks ja ütles, et see, kes on näinud teda, on näinud ka Isa. Jumaliku Pojana väitis ta end esindavat ainult Isa.

¹⁰ Ta oli tõepoolest ka Jumal Elohimi Poeg, kuid surelikuna end Jumala surelikele poegadele ilmutades otsustas ta piirata oma elu kui ilmutust nii, et see annaks surelikule inimesele arusaadava pildi Isa olemusest. Paradiisi-Kolmsuse teiste isikute olemuse osas peame rahulduma õpetusega, et nad on igati Isa sarnased, keda on ilmutatud tema kehastunud Poja Jeesus Naatsaretlase isikus.

¹¹ ¶ Ehkki Jeesus ilmutas taevase Isa tõelist olemust oma maises elus, õpetas ta tema kohta vähe. Ta õpetas tegelikult ainult kaht asja: et Jumal ise on vaim ning et ta on kõigis oma suhetes loodud-olenditega Isa. Jeesus tegi tol õhtul lõplikult teatavaks oma suhte Jumalaga, kuulutades: „Ma olen tulnud Isa juurest ja olen tulnud maailma; ma lahkun taas maailmast ja lähen Isa juurde.”

¹² Ent pange tähele! Jeesus ei öelnud kunagi, et see, kes on kuulnud teda, on kuulnud Jumalat, vaid ta ütles: „See, kes on *näinud* mind, on näinud Isa.” Jeesuse õpetuse kuulmine ei ole võrdväärne Jumala tundmisega, ent Jeesuse *nägemine* on Isa ilmutus hingele. Universumite Jumal valitseb kaugeleulatuva loodu üle, ent taevane Isa saadab oma vaimu elama teie meele sisse.

¹³ Jeesus on inimkujul ilmunud vaimne läät, mis teeb nähtamatu Tema ainelisele loodud-olendile nähtavaks. Ta on teie vanem vend, kes teeb lihlikku elu elades teid *tuttavaks* lõpmatute omadustega Olendiga, kelle kohta isegi taevased väed ei saa tunnustada, et nad

temast täielikult aru saavad. See kõik aga peab sisalduma *iga uskuja* isiklikus kogemuses. Jumalat, kes on vaim, võib tunda vaid vaimse kogemusena. Aineliste maailmade piiritletud poegadele võib vaimumaailma-

de jumalik Poeg Jumalat ilmutada ainult *Isana*. Te võite tunda Igavest kui Isa, te võite teda palveldada kui universumite Jumalat, kõigi eksistentside lõpmatut Loojat.